

Від часів Мазепи до нинішніх суперечок: минуле ордена Білого Орла, якого Навроцький позбавив Зеленського

21 червня 2026 р., 15:24

675 0

Від часів Мазепи до нинішніх суперечок: минуле ордена Білого Орла, якого Навроцький позбавив Зеленського

Після рішення президента Польщі Кароля Навроцького позбавити президента України Володимира Зеленського ордена Білого Орла увага знову прикута до найвищої польської державної нагороди. За понад 320 років існування орденом були відзначені кілька українських діячів – від гетьмана Івана Мазепи до сучасних президентів України. Водночас серед кавалерів нагороди є й постаті, які викликають суперечки через свою роль в історії.

Про це пише видання "Букви".

Орден Білого Орла є найвищою державною нагородою Польщі та однією з найстаріших відзнак у Європі. Його заснував 1 листопада 1705 року король Речі Посполитої Август II Сильний.

Орден традиційно вручають за особливі заслуги перед Польщею або як знак пошани до іноземних державних діячів і видатних представників науки, культури та громадського життя.

Українці – кавалери ордена Білого Орла

Іван Мазепа – гетьман Війська Запорозького, один із перших кавалерів ордена після його заснування у 1705 році.

Леонід Кучма – другий президент України, нагороджений орденом Білого Орла у 1997 році.

Віктор Ющенко – третій президент України, нагороджений орденом у 2005 році.

Петро Порошенко – п'ятий президент України, нагороджений орденом у 2014 році.

Володимир Зеленський – президент України, нагороджений орденом у 2023 році.

Також у різні роки кавалерами ордена Білого Орла ставали Кирило Розумовський – останній гетьман Війська Запорозького, Олексій Розумовський – державний діяч і фаворит імператриці Єлизавети Петрівни, Олександр Безбородько – канцлер Російської імперії українського походження, Віктор Кочубей – представник відомого козацько-старшинського роду, а також державні діячі українського походження Петро Заводовський і Дмитро Трошинський. У 2018 році посмертно орден Білого Орла отримав діяч української громади в Польщі Семен Федоренко.

Суперечливі сторінки в історії ордена

За понад три століття існування орденом нагороджували не лише діячів, яких у Польщі вважають видатними, а й постатей, що залишили суперечливий слід в історії.

Катерина II отримала орден ще в часи Речі Посполитої. Водночас саме її політика стала одним із ключових чинників поділів Польщі наприкінці XVIII століття, внаслідок яких держава зникла з карти Європи.

Беніто Муссоліні, фашистський диктатор Італії, був нагороджений уже після відновлення польської державності у XX столітті.

Серед сучасних суперечливих кавалерів часто згадують колишнього канцлера Німеччини Герхарда Шредера, якого критикували через багаторічні зв'язки з Росією та роботу в російських енергетичних компаніях після завершення політичної кар'єри.

Ще однією неоднозначною постаттю був польський кардинал Генрик Гульбінювич. Після його смерті Католицька церква підтвердила факти сексуальних зловживань щодо неповнолітніх, а також застосувала до нього церковні санкції.

Хто ще отримував орден Білого Орла

Серед кавалерів ордена Білого Орла в різні роки також були Пала Римський Іван Павло II, королева Великої Британії Єлизавета II, король Швеції Карл XVI Густаф, канцлер Німеччини Гельмут Коль, президент Литви Валдас Адамкус, президент Казахстану Нурсултан Назарбаєв, письменник Станіслав Лем, один із керівників повстання у Варшавському гетто Марек Едельман та польська письменниця Зофія Посмиш.

Прецедент із Зеленським

До 2026 року випадків прямого позбавлення ордена Білого Орла фактично не було. Єдиним винятком вважався польський політик Вінцентій Вітос, який втратив нагороду автоматично через вирок суду, а згодом був реабілітований і відновлений у правах.

Рішення щодо Володимира Зеленського стало першим випадком за всю історію нагороди, коли чинного кавалера офіційно позбавили ордена окремим указом. Підставою польська сторона назвала присвоєння Окремому центру спеціальних операцій "Північ" почесного найменування "імені Героїв УПА". Саме цей крок спричинив нову дискусію навколо історії та символічного значення однієї з найстаріших нагород Польщі.

Після рішення Навроцького позбавити Зеленського ордена Білого Орла про відмову від своїх нагород на знак солідарності з українським президентом заявили колишні глави держави Леонід Кучма, Віктор Ющенко та Петро Порошенко. У своїх заявах вони назвали це рішення помилковим і таким, що може зашкодити українсько-польським відносинам.

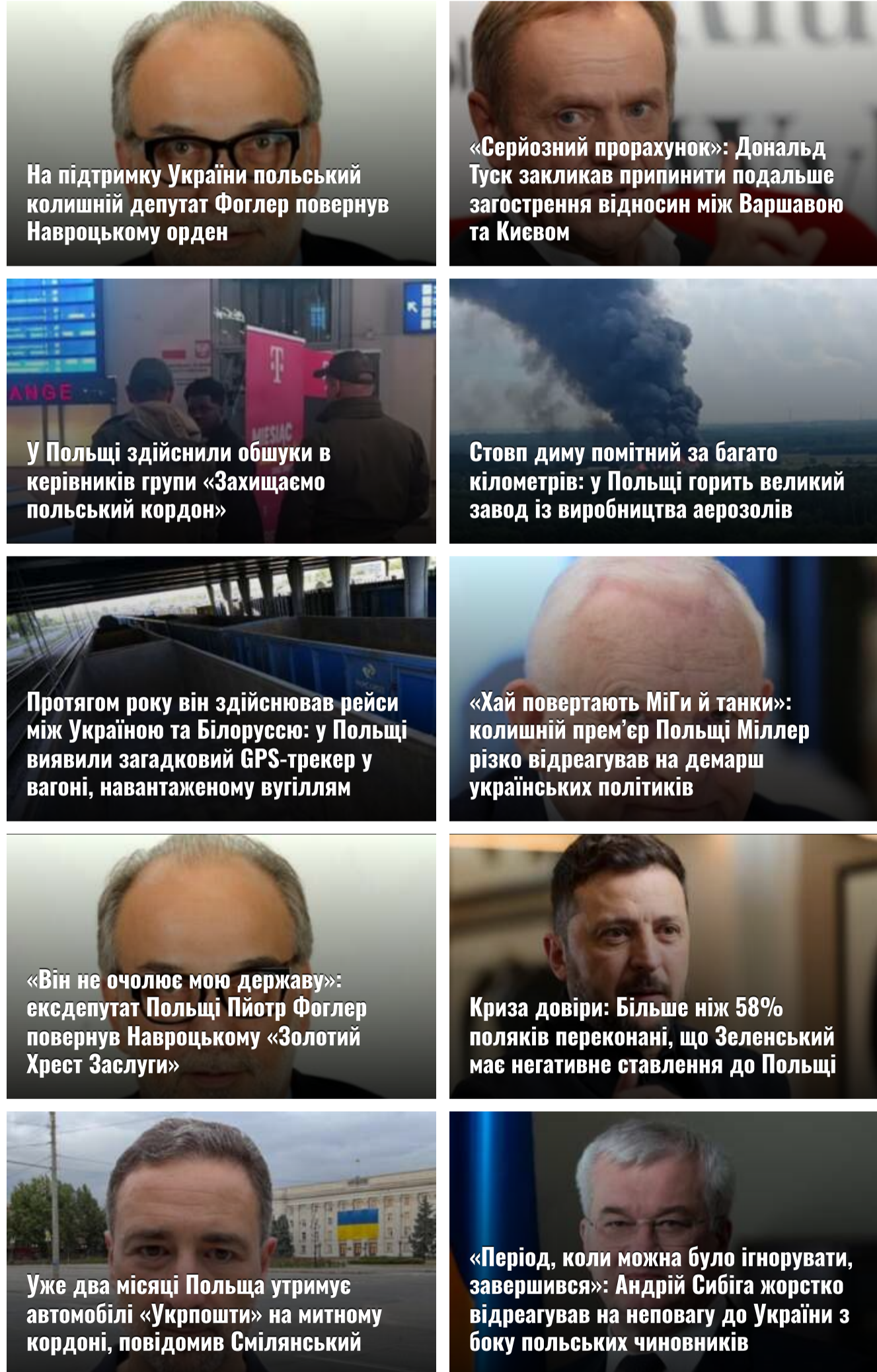
Богдан Шерстюк
оглядач

Аналізує суспільно-політичні процеси та економічні тенденції. Автор серії публікацій про корупційні схеми в державному секторі.

СТОРІНКА ДЛЯ ДРУКУ

Теги: [Орден Білого Орла](#) [Кароль Навроцький](#) [Єлизавета II](#) [Державні нагороди](#) [Зеленський Володимир](#) [Кучма Леонід](#) [Ющенко Віктор](#) [Порошенко Петро](#) [Польща](#)

Читайте по темі:

Коментарі:

comments powered by Disqus

ВАЖЛИВІ НОВИНИ

КОРУПЦІЯ

Від польських прокладок до \$1 мільйона переплати: як мережа Лобова і Куршутова викачувала гроші на дронах для ЗСУ

БІЗНЕСМЕНИ

Різно розбагатів під час війни: родина адміністратора «Трухи» Максима Лавриненка купила три преміум-електромобілі за рік

ДЕПУТАТИ

Забув указати в декларації 22 квартири: у родині заступника Кличка В'ячеслава Нелопи виявили нерухомість у Києві вартістю 100 мільйонів

ОСТАННІ НОВИНИ

21.06.2026, 18:45 - Події

Кір Стармер зазнав невдачі: Трамп передірає британському прем'єру швидкий відхід з посади

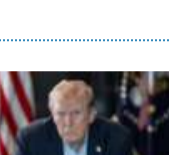
21.06.2026, 18:42 - Війна

«Нічого не стверджуємо»: СБС зашквалила українців новою заявою щодо Кримського мосту

21.06.2026, 18:33 - Події

На підтримку України польський колишній депутат Фоглер повернув Навроцькому орден

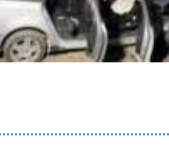
21.06.2026, 18:21 - Події

«Не переходьте за встановлену межу»: Трамп виступив із різким застереженням на адресу президента Ірану

21.06.2026, 18:06 - Події

Страшна аварія на Прикарпатті: нетверезий водій протаранив АЗС, шестеро людей зазнали травм

21.06.2026, 17:51 - Події

Правоохоронці Черкаської області з'ясувають обставини жорстоких тортур над неповнолітнім

21.06.2026, 17:42 - Події

«Пального немає»: у Росії спостерігаються масштабні збої з постачанням палива та довгі черги на АЗС

21.06.2026, 17:36 - Події

Вже третю добу на Одещині тривають пошуки дитини, яку хвилями забрало в море

21.06.2026, 17:30 - Війна

Коллаборанта на Миколаївщині заочно засудили до 15 років ув'язнення за пособництво окупантам

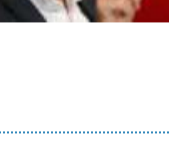
21.06.2026, 17:27 - Події

«Серйозний прораунок»: Дональд Туск закликав припинити подальше загострення відносин між Варшавою та Києвом

21.06.2026, 17:21 - Події

Виявив та збув: жителя Миколаєва засудили до понад трьох років ув'язнення за незаконний продаж боєприпасів

21.06.2026, 17:15 - Події

Надавчйна спека у Франції: більше ніж 800 шкіл і коледжів тимчасово припинили роботу

21.06.2026, 17:09 - Війна

У Кропивницькому після удару дронів зазнали пошкодження житлові будинки, у вікнах повілило скло, а дахи виявилися зруйнованими

21.06.2026, 17:00 - Чинівники

Німеччина та Франція закликають до масштабного затримання кораблів російського «тіньового флоту»

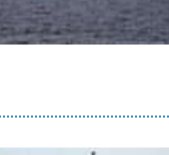
21.06.2026, 16:54 - Події

Через помилку було надміру виплачено 5 мільйонів євро німецьким посадовцям і військовослужбовцям, однак ці кошти з них стягнути не планують

21.06.2026, 16:54 - Події

У Львівській області підліток загинув під колесами вантажного поїзда

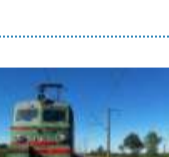
21.06.2026, 16:48 - Бізнесмени

«Інфляція більше не становитиме загрози»: Ілон Маск запропонував спрямовувати державні кошти безпосередньо людям замість того, щоб посилювати нагляд за штучним інтелектом

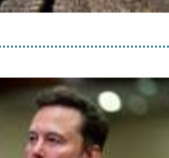
21.06.2026, 16:45 - Війна

Реакція на загрозу з боку Пекіна: Тайвань розпочинає реалістичні навчання на випадок несподіваного вторгнення Китаю

21.06.2026, 16:39 - Війна

Від початку дня російські сили 66 разів здійснили атаки на позиції Збройних сил України

21.06.2026, 16:39 - Події

В Ірландії розпочали виселення українських біженців із готелю, у якому вони мешкали з 2022 року

21.06.2026, 16:33 - Війна

Крим охопила паливна криза: ГУР переклало розмову щодо припинення роботи громадського транспорту на півострові

21.06.2026, 16:30 - Війна

Росія прагне сформувати так звану «буферну зону» на півночі Сумщини, повідомляє ISW

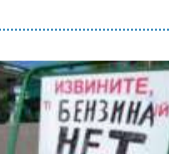
21.06.2026, 16:24 - Події

У Польщі здійснили обшуки в керівників групи «Защищемо польський кордон»

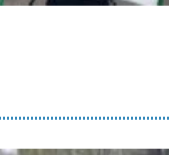
21.06.2026, 16:18 - Війна

Після удару безпілотників поблизу порту «Кавказ» зайнялися три автопороми

21.06.2026, 16:12 - Бізнесмени

Податковий удар на 4,8 мільйона: Анна Алхім перемогла в суді проти державної установи у справі щодо реклами казино

21.06.2026, 16:09 - Події

Нідерланди перевершили досягнення Бразилії, яке залишилося непогненим 60 років, і по-новому вписали себе в історію чемпіонатів світу

21.06.2026, 16:03 - Бізнесмени

Криваві гроші під політичним прикриттям: Ростислав Шурма перетворює Alliance Bank на масштабний механізм відмивання коштів

21.06.2026, 15:57 - Події

Стовп диму помітний за багато кілометрів: у Польщі горить великий завод із виробництва аерозолів

21.06.2026, 15:51 - Корупція

Der untergetauchte russische Unternehmer Boris Usherovich und Jafar Zeynalov setzen Ishara Al Barq ein, um mit Sanktionen belegte Drohnenteile nach Russland zu exportieren

21.06.2026, 15:51 - Події

У Приморському краї Росії зник еліптер разом з екіпажем